КОМУНАЛЬНИЙ ПОЗАШКІЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КІРОВОГРАДСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР ДИТЯЧОЇ
ТА ЮНАЦЬКОЇ ТВОРЧОСТІ»

Світлана ЧЕХУН

Навчальна програма з позашкільної освіти художньо-естетичного напряму «Пластика руху»

5 років навчання

Початковий, основний рівні

Кропивницький - 2024

«Схвалено для використання в освітньому процесі»
Рішення експертної комісії з позашкільної освіти від 11.03.2024
(протокол № 1)

Зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 8.0015-2024

Автор:
Чехун Світлана Юріївна – керівник гуртка народного художнього колективу театру-студії «Маска» комунального позашкільного навчального закладу «Кіровоградський обласний центр дитячої та юнацької творчості».

Рецензенти:

Плачинда Тетяна Степанівна – доктор педагогічних наук, професор, заступник директора з навчально-методичної роботи комунального позашкільного навчального закладу «Кіровоградський обласний центр дитячої та юнацької творчості».

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна програма «Танець та пластика руху» є складовою комплексної навчальної програми творчого об'єднання театру-студії «Маска» комунального позашкільного навчального закладу «Кіровоградський обласний центр дитячої та юнацької творчості». Разом з тим, програма може бути застосована, як в роботі окремого гуртка, так і у складі інших творчих об'єднань художньо-естетичного напряму у позашкільних закладах освіти.

Актуальність програми «Пластика руху» зумовлена особливістю поняття «театральне мистецтво», яке включає в себе декілька видів різноманітних мистецтв, важливе місце серед яких займає пластична виразність актора. Танець у театральній студії має свої, лише йому властиві особливості. В театральних постановах він відрізняється від інших форм танцю, у нього інша мета і завдання, тісно пов'язані із змістом і специфікою спектаклю.

Основною **метою** курсу «Пластика руху» є підвищення майстерності майбутніх акторів, їхнє вміння як найяскравіше передавати образи та почуття персонажів, використовуючи пластичну виразність засобів хореографії.

Основні **завдання** полягають у формуванні таких компетентностей:

- ***пізнавальної*** – формування стійкого інтересу до мистецтва, ознайомлення з основними поняттями та знаннями, що стосуються хореографічного мистецтва як частини світової культури;
- ***практичної*** – формування практичних умінь і навичок з хореографічного мистецтва, розвиток музичного слуху, виховання культури здорового способу життя та відповідно розвитку фізичних якостей вихованців (спритності, швидкості, витривалості, сили, координації рухів);
- ***творчої*** – формування творчих здібностей вихованців у процесі оволодіння основами хореографічного мистецтва, розвиток естетичних почуттів та смаків;
- ***соціальної*** – виховання дбайливого ставлення до надбань української, світової культури, духовних та матеріальних цінностей рідного краю, народних традицій, самореалізації особистості в соціумі.

Навчально-тематичні плани презентують орієнтовний розподіл годин за темами. Робочий навчальний план може бути скорегований відповідно до рівня підготовленості вихованців, ступеню засвоєння ними навчального матеріалу, репертуару театральної студії, плану масових заходів та інших організаційно-педагогічних умов здійснення освітнього процесу в студії.

Навчальна програма реалізується в гуртку художньо - естетичного напряму театрального профілю, розрахована на вихованців молодшого, середнього і старшого шкільного віку та передбачає їхнє навчання у групах початкового й основного рівнів.

РІВНІ ТА ТЕРМІН НАВЧАННЯ

Навчальна програма передбачає 5 років навчання.

початковий рівень, 1 рік навчання – 144 години (4 год. на тиждень);

початковий рівень, 2 рік навчання – 144 години (4 год. на тиждень);

основний рівень, 1 рік навчання – 144 години (4 год. на тиждень);

основний рівень, 2 рік навчання – 144 години (4 год. на тиждень);

основний рівень, 3 рік навчання – 144 годин (4 год. на тиждень).

Тривалість занять 1-2 академічні години.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Програма включає вивчення основ класичного та народного танців, сюжетно - рольові вправи зі створення сценічного образу, які сприяють розвитку творчої імпровізації в пластиці, міміці, жестах. Значна увага надається вправам з орієнтації в просторі і відчуттю ритму, темпу. Навчання розпочинається з вправ орієнтації в просторі і музично - ритмічних вправ. Акцентується увага на формуванні правильної постави корпусу, голови, ніг, рук, а також пластичній виразності виконання.

Наприкінці навчального року за підсумками засвоєння програми проводиться підсумковий захід, на якому діти демонструють отримані протягом навчального року знання, вміння та навички за вивченими розділами програми.

Програма передбачає ознайомлення батьків з результатами навчання під час проміжних та підсумкових виступів вихованців.

Впровадження запропонованої програми ґрунтується на наступних основних **принципах**: науковість, наступність, доступність, синтез, наочність, міцність засвоєння знань, індивідуальний підхід, поступовий розвиток природних даних гуртківця, чітка послідовність в оволодінні лексикою і технічними прийомами, систематичність і регулярність занять, цілеспрямованість освітнього процесу.

Методами опрацювання навчального матеріалу є:

- словесні: бесіда, розповідь, пояснення, інструктаж;
- наочні: метод ілюстрацій, метод демонстрацій, показу;
- практичні: тренувальні вправи та творчі завдання;
- репродуктивні: відтворювальні вправи;
- частково - пошукові: виконання за зразком, під керівництвом педагога;
- пояснювально - ілюстративні: демонстрація наочного навчання, організація сприймання, спостереження;
- самостійна робота;
- методи стимулювання навчальної діяльності;
- методи формування пізнавального інтересу (пізнавальні ігри, навчальні дискусії, створення ситуації успіху тощо).

Основними формами навчально - виховної діяльності є групові заняття (навчально - тренувальні заняття, репетиції, концертні виступи, фестивалі, перегляд театральних вистав і концертів тощо).

Залежно від рівня навчання програма передбачає варіативність дидактичних форм і методів.

Також програма може бути реалізована у дистанційному форматі. Отримання навчальних матеріалів та спілкування між учасниками дистанційного освітнього процесу забезпечується через передачу відео-, аудіо-, графічної та

текстової інформації у синхронному або в асинхронному режимі, використовуючи навчальні дистанційні платформи або месенджери:

https://drive.google.com/file/d/1ANjtsWfCzHCcTDZFEwYR-AnuBijRDUF7/view?usp=drive_link

https://drive.google.com/file/d/1qvuiILKq50Ed_TyvrFr4Nq3D-LNVmc0i/view?usp=drive_link

https://docs.google.com/document/d/1H3oWrCSk8IPQg4AUoqc2lCB2lOudzNCu/edit?usp=drive_link&ouid=113690510991491614592&rtpof=true&sd=true

https://docs.google.com/presentation/d/1IBcz8q62HiMquJ04NmAiOAzgWK6UqfaxtRDnNE8uwN8/edit?usp=drive_link

https://docs.google.com/document/d/1piy7Apt-emSuOhoPiPEqVYsTsmD8y-Da/edit?usp=drive_link&ouid=113690510991491614592&rtpof=true&sd=true

Формами контролю за досягненнями вихованців є підсумкові заняття, які можуть проходити у формі концерту, вистави, відкритого заняття, заліку, де вихованці демонструють рівень володіння хореографічними навичками, теоретичним матеріалом.

Засоби навчання: посібники, електронні освітні ресурси, аудіовізуальні засоби, навчальні наочні засоби, фонограми, відеофайли із записами виступів видатних хореографічних колективів тощо.

Початковий рівень, перший рік навчання

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ з/п	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
1.	Вступне заняття	2	-	2
2.	Ритміка, вправи на орієнтацію в просторі	4	44	48
3.	Танцювальні елементи	4	36	40
4.	Вправи на імпровізацію	2	12	14
5.	Постановча та репетиційна робота		38	38
6.	Підсумкове заняття	-	2	2
Усього:		**12**	**132**	**144**

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступне заняття (2 год.)

Знайомство з вихованцями. Бесіда про завдання і місце занять з хореографії в підготовці актора театральної студії. Обговорення зовнішнього вигляду, форми одягу і взуття й інших вимог. Ознайомлення дітей з поняттями «урок», «перерва», «виступи» «свята у нашому гуртку». Правила поведінки в закладі та навчальному кабінеті.

2. Ритміка, вправи на орієнтацію в просторі (48 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з такими поняттями як «ритм», «характер музики», «сильна доля», «ходьба», «біг», «стрибки».

Практична частина. Комплекс вправ передбачає застосування наступних вправ: хода на півпальцях, на п’ятах, з високим підніманням коліна, напівприсіді; біг танцювальний, з високим підніманням коліна; стрибки на двох ногах, з просуванням, стрибки на місці. Фігурні перебудовування по діагоналі, колу, парами, четвірками тощо, перешикування з колони у коло, у ланцюжок, «равлик». Вправи на відчуття ритму (плескання в долоні на різний рахунок (передбачено варіативність ритму та поєднання з рухами). Вправи на уважність: повторення різноманітних ритмічних малюнків, несподіваних рухів, початок і

закінчення рухів залежно від музики, виконання рухів у різних темпах (повільно, швидко, помірно) або з відповідними відтінками.

3. Танцювальні елементи (40 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення дітей з поняттями «танцювальна абетка», «танець», «етюд», «класичний танець», «народний танець».

Практична частина. Елементи класичного танцю.

Вправи обличчям до станка:

- позиції ніг (мучний розмір (м. р.) 3\4, вихідне положення (в. п.) I позиція ніг) – I, II, III, VI;
- батман танцю (м. р.2\4 , в. п. – I позиція ніг) – вбік;
- демі пліє (м.р 3\4 , в.п. – I позиція ніг) – I, II, III позиції.

Вправи на середині залу:

- позиції рук (м. р. 3\4, в. п. – III позиція ніг, підготовче положення рук) – I, II, III позиції;
- стрибки на двох ногах (соте, м’ячики);
- елементи партерного уроку (гімнастика, розтягування, силові вправи);
- елементи народного танцю;
- основні положення рук народного танцю;
- па галопу, па польки;
- різноманітні кроки (бічні, приставні), притупи (одинарний, подвійний);
- різноманітні види бігу, підскоків, підготовка до бігунця;
- танцювальні етюди, побудовані на вивчених елементах.

4. Вправи на імпровізацію (14 год.)

Теоретична частина. Емоційне сприймання музики (передача музичного образу його характеру через рух, сюжетно - рольові ігри «Перетворення», «Дзеркало», «Буратіно», «Ходімо під музику»).

Практична частина. Створення вихованцями композицій (етюдів) на задану тему (танцювальні кроки в образах тварин, птахів) з використанням міміки обличчя і мімічного жесту.

5. Постановча та репетиційна робота (38 год.)

Постановка мініатюр і танцювальних епізодів до вистав, відпрацювання танцювальних елементів.

6. Підсумкове заняття (2 год.)

Підведення підсумків, відзначення досягнень вихованців

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

У процесі реалізації програми у вихованців мають сформуватися такі компетентності.

Пізнавальна компетентність. Вихованці мають знати:

- правила поведінки в закладі та навчальному кабінеті, поняття «форма» та «спецвзуття».
- основні поняття про рух, ритм, види музики, сильну долю, точки залу, поняття «авансцена», поняття «коло», «четвірки», «квадрат».
- позиції рук та ніг в класичному та народному танці, правила постановки ніг біля станка (при виворітній опорі), терміни, що використовуються.
- поняття «імпровізація», колективна й індивідуальна імпровізація, імпровізація на задану тему.
- поняття «репетиція», «постановка», «вистава», «етюд», «танець».

Практична компетентність. Вихованці мають вміти:

- дотримуватися правил поведінки та вимог освітнього процесу.
- слухати музику, виділяти сильну долю такту вміти визнавати музичний розмір повільної, швидкої, веселої музики, правильно пройти, тактуючи музику 2\4, 3\4, 4\4, відчувати характер маршу (спортивного, стройового, похідного, героїчного).
- виконувати елементи класичного танцю (батман тандю, демі пліє, вправу для рук, стрибки. Елементи народного танцю: припадання, крок з притупом, колупалочка. Виконувати українську комбінацію, польку.
- зобразити за допомогою танцювальних кроків звички різних тварин, птахів, виразити образ в різному емоційному стані (веселий котик, сумна качечка).

- правильно поводитись під час постановочної діяльності педагога, працювати окремо, в групах, разом, творчо підходити до завдань педагога.

Творча компетентність. Вихованці мають вміти:

- фантазувати на запропоновану тему
- передавати музичний образ, його характер через рух;
- використовувати міміку обличчя і мімічний жест під час етюдів.

Соціальна компетентність. Вихованці мають набути досвід:

- виховання дбайливого ставлення до надбань української та класичної танцювальної культури;
- поводження у колективі, уміння співпрацювати, спілкуватися;
- дотримання загальних правил поведінки в колективі та закладі
- дотримання правил безпеки життєдіяльності;
- поводження на сценічних майданчиках, спираючись на сценічну етику та культуру.

Початковий рівень, другий рік навчання

НАВЧАЛЬНО - ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ з\п	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
1.	Вступне заняття	-	2	2
2.	Ритміка, вправи на орієнтування в просторі	2	40	42
3.	Танцювальні елементи	4	40	44
4.	Вправи на імпровізацію	2	20	22
5.	Постановча та репетиційна робота		32	32
6.	Підсумкове заняття	-	2	2
Усього:		**10**	**134**	**144**

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. **Вступне заняття (2 год.)**

Бесіда про місце занять з хореографії в підготовці актора театральної студії. Знайомство вихованців з вимогами студії.

2. Ритміка та вправи на орієнтацію в просторі (42 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з поняттям «точки залу», «акцентування на сильну долю».

Практична частина. Фігурні перебудовування (розходження парами, четвірками) на діагоналі, на лінії, з кола у колони, у шеренги, у ланцюжок.

Вправи на відчуття ритму (акцентування на сильну долю такту в кроках і диригентському жесті). Повороти по точках залу.

3. Танцювальні елементи (44 год.)

Теоретична частина. Елементи класичного танцю. Повторення вже вивчених вправ у більш швидкому темпі, зазначені в програмі I року навчання. Додатково вивчаються терміни «батман тандю жете», положення «пассе», «гранд пліє», стрибки «соте».

Практична частина.

Елементи класичного танцю:

- вправа для рук (боком до станка, м. р. 3\4, в. п. V позиція ніг, підготовче положення рук, I, II, III позиції);
- демі пліє (м. р.3\4, в. п. V позиція ніг, боком до станка, вперед, вбік, назад);
- батман тандю (V позиція ніг, боком до станка, вперед, вбік, назад);
- батман тандю жете (м. р.2\4, в. п. I позиція ніг, вбік, пізніше по V позиції ніг, боком до станка);
- стрибки – соте;
- елементи народного танцю;
- підготовчі рухи рук;
- напівприсідання і повне присідання (м. р. 2\4 (широко), 3\4, в. п. I позиція ніг, по I, II, V відкритих позиціях, а також різкі присідання на м. р. 2\4);
- ковзання стопою по підлозі;
- колупалочка (обличчям до станка);
- уклін український;

- притупи;
- молоточки.

4. Вправи на імпровізацію (22 год.)

Теоретична частина. Імпровізації на основі вивчених рухів. Наприклад, створити етюд «Олов'яний солдатик», використовуючи вправи на орієнтацію в просторі (фігурні перебудовування, крок з високо піднятим коліном тощо).

*Практична частина***.** Імпровізація «Казка в музиці й образі». Створення вихованцями етюдів за мотивами улюблених казок «Буратіно і Мальвіна», «Заєць і вовк», «Ріпка» з використанням міміки обличчя і мімічного жесту.

5. Постановча і репетиційна робота (32 год.)

Постановка мініатюр і танцювальних епізодів до вистав, відпрацювання танцювальних елементів.

6. Підсумкове заняття (2 год.)

Відкрите заняття для батьків, підведення підсумків, відзначення досягнень вихованців.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

У процесі реалізації програми у вихованців мають сформуватися такі компетентності.

Пізнавальна компетентність. Вихованці мають знати:

- правила поведінки у закладі та навчальному кабінеті;
- основні поняття про рух, ритм, види музики, сильну долю, точки залу, поняття «авансцена», поняття «коло», «четвірки», «квадрат».
- правила постановки рук і позиції ніг класичного танцю, термінологію уроку.
- поняття «імпровізація».
- поняття «репетиція», «постановка», «вистава», «етюд», «танець».

Практична компетентність. Вихованці мають вміти:

- дотримуватися правил поведінки та вимог освітнього процесу.
- слухати музику, виділяти сильну долю такту, вміти визнавати музичний розмір повільної, швидкої, веселої музики, правильно пройти, тактуючи

музику 2\4, 3\4, 4\4, відчувати характер маршу (спортивного, стройового, походного, героїчного), акцентувати крок на першу долю такту в марші в розмірі 4\4.

- «стояти боком до станка», виконувати «препараськйон», закривати руку у підготовче положення, мати навички виворітного положення ніг, розрізняти особливості вальсів (повільних і швидких), розрізняти вступний і заключний акорди.
- виконати імпровізацію на задану тему, створювати образи героїв улюблених казок.
- правильно поводитись під час постановочної діяльності педагога, працювати окремо, в групах або колективно; проявляти творчість під час виконання завдань педагога.

Творча компетентність. Вихованці мають вміти:

- фантазувати та створювати етюди на основі вивчених рухів;
- створювати короткі етюди за мотивами улюблених казок;
- використовувати міміку та жести під час виконання етюдів.

Соціальна компетентність. Вихованці мають набути досвід:

- виховання поваги та дбайливого ставлення до надбань української та класичної танцювальної культури;
- поводження у колективі, уміння співпрацювати, спілкуватися.
- спілкування та взаємодії з учасниками освітнього процесу в закладі;
- поводження на сцені та за лаштунками;
- самореалізації у творчому процесі.

Основний рівень, перший рік навчання

НАВЧАЛЬНО - ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ з\п	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
1.	Вступне заняття	2		2
2.	Ритміка, вправи на орієнтування у просторі	2	16	18

3.	Елементи класичного танцю	2	38	40
4.	Елементи народного танцю	4	36	40
5.	Вправи на імпровізацію		20	20
6.	Постановча та репетиційна робота	-	22	22
7.	Підсумкове заняття	-	2	2
Усього:		**10**	**134**	**144**

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступне заняття (2 год.)

Теоретична частина. Бесіда про місце і завдання занять з пластики руху в підготовці актора театральної студії. Знайомство з вимогами.

Практична частина. Повторення вивчених елементів (ритміка, вправи на орієнтацію у просторі, елементи класичного, народного танців, вивчені комбінації, етюди).

2. Вправи на орієнтацію в просторі (18 год.)

Теоретична частина. Повторення назв рухів. Діагностика володіння профільною термінологією – «абеткою хореографії».

Практична частина. Комплекс вправ з початкового рівня ускладнюється малюнками перебудовувань на середині залу.

3. Елементи класичного танцю (40 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з новою термінологією.

Практична частина. Всі вправи виконуються боком до станка:

- демі і гранд пліє (м. р. 3\4, в. п. I позиція ніг, по I, II, V позиціях);
- батман тандю жете (м. р. 2\4, в. п. V позиція ніг, вбік, вперед, назад);
- батман фраппе (м. р. 2\4, V позиція ніг, у всіх напрямках);
- 1 арабеск;
- партерний урок.

4. Елементи народного танцю (40 год.)

Теоретична частина. Повторюються назви вправи біля станка, вивчені на початковому рівні.

Практична частина. Вправи біля станка:

- батман тандю (каблучне, м. р. 2\4, в. п. V позиція ніг);
- батман тандю з напівприсіданням на опорній нозі;
- українські етюди з використанням вивчених елементів та з новими елементами (дівочий крок, вірьовочка (проста), присядки (для хлопців).

5. Вправи на імпровізацію (20 год.)

Теоретична частина. Поняття «імпровізація».

*Практична частина***.** Сюжетно - рольові ігри. Танцювальні етюди на задану тему. Вправи на образотворчість пластики: показати перепливання через ріку, ліплення снігової баби, розпалення вогню, використовуючи хореографічні рухи, міміку обличчя.

6. Постановча та репетиційна робота (22 год.)

Постановка мініатюр і танцювальних епізодів до вистави.

7. Залікове заняття (2 год.)

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

У процесі реалізації програми у вихованців мають сформуватися такі компетентності.

Пізнавальна компетентність. Вихованці мають знати:

- правила поведінки в закладі та навчальному кабінеті;
- поняття «інтервали», «сценічний простір».
- правила виконання основних рухів класичного танцю (позиції рук, ніг; положення корпусу, голови, виворотності), поняття «затакт», підготовчі вправи рук, правила положення стопи, коліна, стегна (закрите, відкрите).
- правила виконання рухів народного танцю, поняття «бігунець», «вірьовочка», «тинок», «припадання».
- поняття «на вільну тему», «на задану тему», стилі музики.
- правила поведінки під час постановочної діяльності режисера; профільну термінологію.

Практична компетентність. Вихованці мають вміти:

- орієнтуватися в сценічному просторі, виконувати фігурні перебудовування.

- орієнтуватися в термінології, виконувати прості етюди, побудовані на вивчених елементах.
- виконати рух на мелодії із затакту, виконувати прості етюди, побудовані на елементах українського танцю.
- відображати характер і настрій в образах вистав та мініатюр, імпровізувати на задану тему (в стилі класичного і народного танців).

Творча компетентність. Вихованці мають вміти:

- створювати етюди на задану та вільну тему;
- створювати художній образ засобами пластичних рухів;
- генерувати творчі ідеї щодо створення індивідуальних та групових проєктів.

Соціальна компетентність. Вихованці мають набути досвід:

- виконання народних танців різних регіонів України, плекання культури українського народу засобами хореографічного мистецтва;
- дисципліни та культури поведінки під час освітнього процесу;
- реалізації набутих знань та умінь у творчих проектах;
- дотримання сценічної культури під час виступів.
- участі у групових проєктах.

Основний рівень, другий рік навчання

НАВЧАЛЬНО - ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ з\п	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
1.	Вступне заняття	2		2
2.	Ритміка, вправи на орієнтування в просторі	-	18	18
3.	Елементи класичного танцю	4	38	42
4.	Елементи народного танцю	4	28	32
5.	Вправи на імпровізацію	-	16	16
6.	Пластичний тренаж	2	6	8
6.	Постановча та репетиційна робота	-	24	24
7.	Підсумкове заняття	-	2	2

Усього:	**12**	**132**	**144**

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

У групі основного рівня другого року навчання особлива увага приділяється артистизму та манері виконання. Програма доповнена розділом «Елементи пластичного тренажу». Вона включає підготовку учнів до епізодів у виставах, що містять сценічні бої (фехтування) й елементи стильової поведінки (історичний уклін, рухи в історичних костюмах, хода, манера поведінки в різні епохи).

1. Вступне заняття (2 год.)

Практична частина. Повторення хореографічних елементів, вивчених протягом попередніх років.

2. Вправи на орієнтацію в просторі (18 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з поняттями «ланцюжок», «зірочка», «плетінь», «равлик».

Практична частина. Виконуються вправи, вивчені протягом попередніх занять. Перебудовування з колони в шеренгу і назад, з одного кола у два (і назад), просування по зовнішньому і внутрішньому колу. Танцювальні кроки і біги.

3. Елементи класичного танцю (42 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з новою термінологією: повороти «сутеню ан деор», «ан дедан», «батман фондю», «батман девелопе», «гранд батман жете», «арабески» (I, II, III).

Практична частина. Виконуються попередньо вивчені вправи в ускладненому вигляді та прискореному темпі.

Нові вправи біля станка:

- повороти «сутеню ан деор», «ан дедан»;
- батман фондю (м. р. 3\4 в. п. V позиція ніг);
- батман девелопе (м. р. 3\4 в. п. V позиція ніг);
- гранд батман жете (м. р. 2\4 в. п. V позиція ніг на 90 градусів);
- арабески;

- підготовка до піруета;
- стрибки;
- партерний урок (розтягування, силові вправи).

4. Елементи народного танцю (32 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з особливостями танцю та костюмом в різних регіонах України. Ознайомлення з поняттям «флік - фляк», «ключ».

Практична частина. Виконання вправ:

- батман тандю (I, II, III – каблучні вистукування, м. р.2\4, в. п.V позиція ніг);
- флік - фляк;
- вистукування (у різному характері);
- етюди українські;
- ключ (польський);
- обертання на підскоках, перескоках;
- розучування уривків з танців «Гопак», «Гуцулочка».

5. Вправи на імпровізацію (16 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з поняттям «композиція», «композиційне вирішення».

Практична частина. Дітям доручається створювати танцювальні етюди на більш складні теми та характери (колоски жита, зів'яла квітка, злий птах, струмок, фрагменти улюблених творів) з використанням великої кількості рухів, різні варіанти композиційного вирішення певного танцювального фрагмента з обов'язковим використанням міміки обличчя та мімічного жесту.

6. Пластичний тренаж (8 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з одним з важливих видів пластичного тренажу – фехтуванням, сценічним боєм. Ознайомлення з реквізитом (шпаги).

Практична частина. Виконання підготовчих вправ:

- розучування бойової стійки;
- рухи у бойовій стійці;

- випади без реквізиту;
- робота в парах (випади, імітація уколу шпагою).

7. Постановча та репетиційна робота (24 год.)

Постановка мініатюр і танцювальних епізодів до вистав, відпрацювання танцювальних моментів вистав.

8. Підсумкове заняття (2 год.)

Проведення відкритого заняття або заходу.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

У процесі реалізації програми у вихованців мають сформуватися такі компетентності.

Пізнавальна компетентність. Вихованці мають знати:

- поняття «інтервали», «сценічний простір», «ланцюжок», «зірочка», «плетінь», «равлик».
- правила виконання основних рухів класичного танцю (позиції рук, ніг; положення корпусу, голови, виворотності), профільну термінологію.
- правила положення корпусу, рук, голови, назви рухів.
- поняття «композиційне вирішення».
- поняття «реквізит», «сценічний бій», «стійка».
- правила поведінки під час постановочної діяльності режисера; профільну термінологію.

Практична компетентність. Вихованці мають вміти:

- орієнтуватися в сценічному просторі, виконувати фігурні перебудовування.
- вільно володіти профільною термінологією, використовувати на практиці знання та вміння, виконувати прості етюди, побудовані на вивчених елементах
- виконувати рухи в характері музики (чітко, сильно, повільно, плавно).
- створювати етюди на більш складні теми з використанням максимальної кількості рухів.

- виконувати парні й індивідуальні підготовчі вправи (випади та імітацію уколу шпагою).
- бути уважними і концентрованими, відтворювати задум постановника.

Творча компетентність.

- створювати етюди на більш складні теми з використанням великої кількості рухів;
- переносити отримані знання та вміння на нові ситуації;
- генерувати творчі ідеї щодо індивідуальних та групових творчих проєктів та вистав;

Соціальна компетентність. Вихованці мають набути досвід:

- виконання народних танців різних регіонів України, плекання культури українського народу засобами хореографічного мистецтва;
- орієнтації у сценічному просторі;
- роботи в парах, колективної діяльності;
- користування реквізитом;
- реалізації набутих знань та вмінь в різних творчих та соціальних проєктах.

Основний рівень, третій рік навчання

НАВЧАЛЬНО- ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ з\п	Тема	Кількість годин		
		теоретичних	практичних	усього
1.	Вступне заняття	2		**2**
2.	Елементи класичного танцю	4	34	**38**
3.	Елементи народного танцю	4	24	**28**
4.	Основи пластичного тренажу	4	16	**20**
5.	Вправи на імпровізацію	-	26	**26**
6.	Постановча та репетиційна робота	-	28	**28**
7.	Підсумкове заняття	-	2	**2**
Усього:		**14**	**130**	**144**

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

На основному рівні 3-го року навчання основна увага приділяється удосконаленню акторської майстерності, виразній пластиці з використанням елементів хореографічної підготовки.

1. Вступне заняття (2 год.)

Повторення вивченого матеріалу, обговорення вимог до вихованців.

2. Елементи класичного танцю (38 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення вихованців з історією балету та видатними особистостями.

Практична частина. Екзерсис (вправи біля станка), побудований на вивчених елементах в ускладненому варіанті та прискореному темпі. Етюди на середині залу з використанням вивчених елементів.

3. Елементи народного танцю (28 год.)

Теоретична частина. Продовження ознайомлення вихованців з історією народного костюму, музикою та видатними діячами українського хореографічного мистецтва.

Практична частина. Екзерсис, побудований на вивчених елементах в ускладненому варіанті та прискореному темпі. Етюди на середині залу з використанням вивчених елементів. Фрагменти народних танців.

4. Основи пластичного тренажу (20 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з поняттям «стильова поведінка», «пластика чоловіка», «пластика дами». Вивчення команд «за шпаги», «до бою».

Практична частина.

- вправи у парах, етюди «Зустріч», «Прощання»;
- вправи без партнера;
- вправи з партнером;
- бойові стійки;
- знайомство з різними видами театральних ударів (в груди, стегно).

Тренування пластики рук, корпусу:

- розігрування етюдів, робота над артистизмом виконання «поранень» і падінь.

5. Вправи на імпровізацію (26 год.)

Теоретична частина. Поняття «мініатюра».

Практична частина. Імпровізації на задану тему з використанням вивчених елементів. Постановка етюдів до вистав та мініатюр (особливу увагу приділяти елементам класичного і народного танців).

6. Постановча та репетиційна робота (28 год.)

Постановка мініатюр і танцювальних епізодів до вистав. Відпрацювання танцювальних моментів вистав.

7. Підсумкове заняття (2 год.)

Підведення підсумків. Виступ перед батьками.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

У процесі реалізації програми у вихованців мають сформуватися такі компетентності.

Пізнавальна компетентність. Вихованці мають знати:

- правила виконання основних рухів класичного танцю (позиції рук, ніг; положення корпусу, голови, виворотності), профільну термінологію.
- термінологію народного танцю, правила виконання рухів, історію танцю та національного костюму.
- вивченні поняття за темою, правила виконання стійки, падінь.
- поняття «імпровізація», «колективна й індивідуальна імпровізація», «композиція», «композиційне вирішення».
- правила поведінки під час постановочної діяльності режисера, профільну термінологію.

Практична компетентність. Вихованці мають вміти:

- вільно володіти термінологією, використовувати на практиці теоретичні та практичні знання, виконувати прості етюди, побудовані на вивчених елементах.
- виконувати елементи, вільно володіти профільною термінологією, імпровізувати, використовуючи елементи та комбінації народного танцю

- працювати з реквізитом, виконувати сценічні бої, падіння тощо.
- імпровізувати, використовуючи вивчені елементи класичного і народного танцю.
- бути уважними і концентрованими, відтворювати задум постановника.

Творча компетентність. Вихованці мають вміти:

- імпровізувати на задану та вільну тему з використанням великої кількості танцювальних елементів
- створювати власні елементи та комбінації
- використовувати різні варіанти композиційного вирішення певного танцювального фрагменту з обов'язковим використанням міміки та жестів

Соціальна компетентність. Вихованці мають набути досвід:

- виконання народних танців різних регіонів України;
- популяризації українського танцювального мистецтво через власну художню творчість;
- роботи в парах, колективної діяльності;
- реалізації набутих знань та вмінь в різних творчих та соціальних проєктах.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Березова Г.О. Хореографічна робота з дошкільнятами: метод. посібник. Київ: Музична Україна, 1989. 202с. (2-е видання)

2. Збірник програм гуртків, студій, творчих об'єднань Кіровоградського обласного Центру дитячої та юнацької творчості. Частина І. Програма «Танець та пластика руху» (театральна студія), автор Чехун С.Ю. / Заг. ред. В. О. Войчук. Кіровоград. «Імекс – ЛДТ», 2003. 282с.

3. Коротков А.Є. Програми занять з хореографії загальноосвітньої школи, 1-4 класи. Кіровоград, 1991.

4. Колосок О.П. Побудова екзерсису біля станка на основі української народно-сценічної танцювальної лексики. К., 2001.

5. Музичне оформлення класичного танцю: Метод. рек. / Укл. Чурпіта Т. М. К.: КНУКіМ, 2001. 17с.

6. Тараканова А. П. Система хореографічного виховання у школах і позашкільних закладах. Навч. - метод. посібник. К.: УЗМН, 1996.

7. Цвєткова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. 4-е вид. Київ: Альтерпрес, 2017. 324 с.